

На основу члана 29. став 2. Закона о Националном оквиру квалификације Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 27/18, 6/20 и 129/21 – др.закон), члана 17. став 1. и члана 24. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 74/12 – исправка УС, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др.закон),

министар просвете, науке и технолошког развоја доноси

РЕШЕЊЕ

О УСВАЈАЊУ СТАНДАРДА КВАЛИФИКАЦИЈЕ „ТАПЕТАР - ДЕКОРАТЕР“

1. УСВАЈА СЕ стандард квалификације „Тапетар-декоратер“, који је одштампан у Прилогу 1. овог решења и чини његов саставни део.

2. Ово решење објавити у „Службеном гласнику Републике Србије – Просветном гласнику“.

Број: 611-00-00608/2022-18

У Београду, 27. јуни 2022. године

ПРВИ ПОТПРЕДСЕДНИК
И МИНИСТАР

Бранко Ружић

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Назив квалификације	ТАПЕТАР - ДЕКОРАТЕР
ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ КВАЛИФИКАЦИЈЕ	
КЛАСНОКК ¹ / ISCED-F2013	0723 Производња и прерада текстила и коже (одећа, обућа и кожа)
Ниво НОКС -а ²	3
Ниво ЕОК-а ³	3
Врста квалификације	Стручна
Обим квалификације	- 3 године; - Најмање 960 сати обуке у неформалном образовању.
Предуслови за стицање квалификације	Ниво 1 НОКС-а - основно образовање и васпитање, основно образовање одраслих, основно балетско образовање и васпитање и основно музичко образовање и васпитање
Облици учења	- Формално образовање; - Неформално образовање; - Признавање претходног учења.
Врста јавне исправе	- Диплома; - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил; - Сертификат о оствареном стандарду квалификације у целини.
РЕЛЕВАНТНОСТ КВАЛИФИКАЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ И НАСТАВАК ОБРАЗОВАЊА	
Проходност у систему квалификација	Ниво 4 НОКС-а Ниво 5 НОКС-а
Занимање	7532.05 Тапетарски шаблонер 7533.04 Тапетарски шивач 7534.03 Тапетар 7534.04 Тапетар-декоратер 7534.05 Тапетар за возила 7534.06 Тапетар за намештај 7534.07 Тапетар ортопедских помагала 8153.02 Руковалац машином за шивење мебла
Стандард занимања ⁴	-

¹Систем према коме се квалификације разврставају и шифрирају у НОКС- у, усклађен са Међународном стандардном класификацијом образовања ISCED 13-F.

²Национални оквир квалификација Републике Србије (НОКС)

³Европски оквир квалификација (енг. *European Qualifications Framework*)

⁴До доношења стандарда занимања, повезаност стандарда квалификације Тапетар-декоратер са тржиштем рада заснована је на подацима о занимањима који су утврђени на основу прописа из области рада и запошљавања (према: Закон о НОКС-у, чл. 50.), као и на опису рада из иницијалног предлога стандарда квалификације у оквиру Иницијативе за развој и усвајање стандарда квалификације *Тапетар-декоратер*.

ИСХОДИ УЧЕЊА

<p>Општи опис квалификације</p>	<p>Тапетар-декоратер кроји и шије материјале за пресвлачење, тапацира, пресвлачи и врши репарацију намештаја, израђује и монтира декоративне елементе ентеријера, те тапацира елементе ентеријера возила и других превозних средстава (чамци и бродови, авиони и железничка кола).</p> <p>Обучен је за: кројење и шивење материјала ручним и машинским путем, укључујући руковање CNC машином; пресвлачење тапацирунга и уметање галантерије и позамантерије; тапацирање, пресвлачење и облагање елемената ентеријера возила и других превозних средстава; извођење тапацирања намештаја класичним поступком и супституцијом класичног језгра модерним сунђерастим или опружним језгром; израду и постављање елемената декорације ентеријера према захтевима пројекта архитекте-дизајнера.</p> <p>Делотворно комуницира и сарађује са надређенима и сарадницима приликом обављања задатака и активно доприноси култури уважавања и сарадње.</p> <p>Континуирано прати новине у производњи намештаја и текстила, те се усавшава у сврху сопственог предузетничког пословања и/или задовољења захтева послодаваца.</p> <p>Сврсисходно примењује техничке информације, информационо-комуникационе технологије (ИКТ) и унапређује њихову примену кроз учење и усавшавање.</p> <p>Најчешће ради у предузетничким радионицама за тапацирање намештаја или производним погонима за индустријску производњу намештаја и превозних средстава, те у погонима за производњу завеса и драперија, у складу са стандардима производног процеса и квалитета у делатности производње осталог намештаја, осталих делова и додатне опреме за возила, као и у производњи готових текстилних производа, поштујући важећу регулативу и мере безбедности и здравља на раду.</p> <p>Ниво општих и стручних знања, вештина, способности и ставова у оквиру стечених компетенција тапетару-декоратеру преваходно омогућава запошљавање и наставак школовања у датој стручној области.</p>
<p>Компетенције</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Кројење и шивење материјала за пресвлачење; - Тапацирање и пресвлачење намештаја; - Тапацирање елемената ентеријера возила и других превозних средстава; - Припрема за репарацију и репарација тапацираног намештаја; - Израда и монтажа декоративних елемената ентеријера; - Кључне компетенције⁵ (посебно: предузимљивост и предузетничка компетенција, дигитална компетенција, одговоран однос према здрављу и одговоран однос према околини).

⁵ На основу: Правилника о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета („Службени гласник РС“, бр. 117/13).

По стеченој квалификацији, лице ће бити у стању да:

Знања

- објасни садржај, значај и улогу техничко-технолошке документације у тапетарству и производњи готових текстилних производа;
- објасни карактеристике и примену основног, помоћног и декоративног материјала у тапетарству и производњи готових текстилних производа (текстила, коже, картона, сунђера, еластичних трака, гуртни, галантерије и позамантерије и др.);
- наведе врсте, карактеристике, примену и начин одржавања машина, уређаја, алата и прибора, које користи у тапетарству и производњи готових текстилних производа;
- опише поступак припреме и кројења материјала;
- објасни редослед операција код шивења материјала, те примену појединих врста штепова и начина штеповања;
- опише редослед операција при тапацирању намештаја, у зависности од врсте језгра, употребљене подлоге и дизајна тканине за пресвлачење намештаја;
- опише поступак монтаже тапацираног намештаја;
- опише начине паковања и заштите тапацираног намештаја;
- објасни начин узимања мера и давање надмера при кројењу материјала за елементе ентеријера возила и других превозних средстава;
- објасни поступке припреме и тапацирања елемената ентеријера возила и других превозних средстава;
- објасни поступке поправке и замене тапацираног „неба“;
- објасни поступке монтаже и демонтаже делова ентеријера возила и других превозних средстава;
- опише редослед операција при репарацији тапацираног намештаја;
- разликује врсте завеса и драперија, у зависности од карактеристика и функције простора, као и стила и дизајна намештаја и ентеријера;
- опише начине постављања завеса и драперија, као и механизме за вођење, померање и затезање завеса;
- објасни основне принципе организације предузећа, предузетничког планирања, те финансијске аспекте пословања;
- опише мере безбедности и здравља на раду, заштите од пожара и заштите животне средине, као и регулативу релевантну за делатност производње осталог намештаја, осталих делова и додатне опреме за моторна возила, као и готових текстилних производа.

Вештине

- самостално припреми и одржава радно место, подешава и контролише рад машина, уређаја, алата и прибора, у складу са техничко-технолошком документацијом;
- тумачи производну и техничку документацију (радни налог са пратећом документацијом и др.);
- израђује технички цртеж, односно скицира производ и/или његов конструктивни део, ручно или уз помоћ графичког апликативног софтвера (CAD);
- бира поступке и рукује алатима, уређајима и машинама за кројење и шивење материјала, као и за тапацирање намештаја и елемената ентеријера возила и других превозних средстава, у складу са прописаним нормативима и техничко-технолошком документацијом;
- одржава машине за кројење и шивење материјала, те отклањања мање кварове и грешке при раду на машинама за шивење;
- израђује и користи шаблоне за кројење;
- кроји и саставља искројени материјал шивењем, ручно и машински;
- изведе украсно штеповање по тачно обележном месту;
- учитава параметре, односно програмира једноставније обрадне процесе, те врши тестирање и праћење рада CNC машине у поступку кројења и шивења материјала;
- припрема подлогу (тврду, еластичну), поставља и лепи материјале за тапацирање (сунђер, жиму, латекс пену, сунђерасто или опружно језгро, еластичне траке и гуртне и др.);
- пресвлачи обликовани тапацирунг одабраним материјалом (мебл штофом, кожом или еко кожом), водећи рачуна о дезену и начину постављања одабраног материјала, галантерије и позамантерије, у складу са техничком документацијом;
- састави пресвучене елементе намештаја и склопи их у компактну целину, са постављеним оковом или механизмом;
- врши заштиту и паковање производа;
- узима мере делова ентеријера возила и других превозних средстава за тапацирање и пресвлачење;
- израђује шаблон за кројење пресвлака и облога елемената ентеријера и волана возила;
- кроји, шије и прошива делове пресвлака и облога елемената ентеријера и волана возила;
- припрема, тапацира и пресвлачи елементе ентеријера возила и других превозних средстава (седишта, наслона, подове и стране возила);

Вештине

- поправља или мења „небо“ у возилима;
- рукује алатом за монтажу, отварање и демонтажу;
- процењује истрошеност и стање појединих делова намештаја од дрвета или окова и везних елемената, те предлаже начин поправке;
- изводи поступке тапазирања намештаја класичним поступком, односно супституцијом класичног језгра модерним сунђерастим или опружним језгром;
- израђује и поставља елементе декорације ентеријера (завесе и драперије) са додатним елементима, према захтевима пројекта дизајна ентеријера;
- чита и разуме стручна упутства и документацију на једном страном језику;
- израђује спецификацију материјала, основну калкулацију цена, односно понуду за тапетарске услуге и друге производе у својој делатности;
- презентује, промовише и врши продају тапетарских услуга и производа;
- изради основне елементе производног и финансијског плана за сопствену предузетничку идеју, у најједноставнијем облику;
- контролише и примењује стандарде квалитета у свим производним фазама, укључујући правила, нормативе и процедуре за вођење евиденција;
- ефикасно примењује мере безбедности и здравља на раду, заштите од пожара и заштите животне средине, те врши одлагање и припрему отпада за рециклажу на прописан начин.

Способности и ставови

- самостално, савесно, уредно и прецизно обавља послове тапетара-декоратера, у складу са техничко-технолошким процедурама, прописима и стандардима релевантним за делатности производње осталог намештаја, осталих делова и додатне опреме за моторна возила и готових текстилних производа, уз повремене консултације са надређенима;
- одговорно и вешто рукује алатом, уређајима и машинама у поступку кројења, шивења и тапазирања;
- продуктивно сарађује са надређенима, сарадницима и клијентима у професионалном окружењу и доприноси култури уважавања и сарадње;
- примењује ИКТ у раду укључујући пословну комуникацију електронским путем, као и у припреми документације и вођењу евиденција;
- испољава љубазност, комуникативност и флексибилност у односу према сарадницима и клијентима;

<p>Способности и ставови</p>	<ul style="list-style-type: none"> - испољава позитиван однос према функционалности и техничкој исправности машина, уређаја, прибора и алата које користи; - испољава позитиван однос према професионално-етичким нормама и вредностима, као и предузимљивост у раду; - показује спремност за решавање проблема у оквиру оперативних послова тапетара-декоратера, повремено и у нестандартним ситуацијама; - показује спремност за даље учење и усавршавање у области производње текстила и намештаја, увиђајући важност непрекидног иновирања производа и услуга; - увиђа значај рационалне употребе материјала и енергије, и прописног прикупљања, одлагања и збрињавања отпада, са становишта заштите животне средине и одрживог развоја; - испољава одговоран однос према безбедности, сопственом и здрављу других, као и према заштити животне средине.
<p>Начин провере остварености исхода учења</p>	<p>Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција обавља се формативним и сумативним оцењивањем.</p> <p>Оцењивање је описно и бројчано.</p> <p>Бројчане оцене ученика су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - одличан (5), - врло добар (4), - добар (3), - довољан (2) и - недовољан (1). <p>Оцена недовољан (1) није прелазна оцена.</p> <p>Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника (пројектни, радни задаци и сл.).</p> <p>Сумативно се оцењује на полугодишту, крају школске године и на завршном испиту.</p> <p>У неформалном образовању процена остварености исхода учења обавља се на испиту за проверу савладаности програма за стицање квалификације.</p> <p>У поступку признавања претходног учења провера савладаности исхода учења обавља се путем процене претходно стечених исхода учења и компетенција које је кандидат успео да докаже путем прописаних инструмената за процену, као и на испиту за процену остварености исхода учења који комбинује више метода процене од којих је практични рад у реалном/симулираном радном окружењу обавезан.</p>

ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Квалификације реализатора програма	<p>Одговарајуће образовање:</p> <ul style="list-style-type: none">- нивоа 7 НОКС-а (подниво 7.1, подниво 7.2), <p>а изузетно одговарајуће образовање</p> <ul style="list-style-type: none">- нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2), <p>односно</p> <ul style="list-style-type: none">- средње образовање, уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са одговарајућим образовањем нивоа 7 НОКС-а, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања. <p>За наставника практичне наставе одговарајуће образовање</p> <ul style="list-style-type: none">- нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2) или- нивоа 5 НОКС-а (одговарајуће специјалистичко, односно мајсторско образовање са петогодишњим радним искуством у струци са датим нивоом квалификације), уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са одговарајућим образовањем нивоа 7 НОКС-а, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања. <p>У поступку признавања претходног учења члан комисије је и оцењивач из привреде који има квалификацију најмање истог нивоа као ниво квалификације чија се оствареност процењује у поступку признавања претходног учења и најмање пет година радног искуства на пословима који су релевантни за квалификацију чија се оствареност процењује.</p>
Организација надлежна за издавање јавне исправе	Средње стручне школе Јавно признати организатори активности образовања одраслих (ЈПОА)

